

**NEUVOSTON DIREKTIIVI 2001/110/EY,
annettu 20 päivänä joulukuuta 2001,
hunajasta**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 37 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen ⁽¹⁾,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon ⁽²⁾,

ottaa huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽³⁾,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Elintarvikealan tiettyjä alakohtaisia direktiivejä olisi yksinkertaistettava siten, että Eurooppa-neuvoston 11 ja 12 päivänä joulukuuta 1992 Edinburghissa tekemien ja Eurooppa-neuvoston 10 ja 11 päivänä joulukuuta 1993 Brysselissä vahvistamien päätelmien mukaisesti huomioon otettaisiin ainoastaan ne olennaiset vaatimukset, jotka mainituissa direktiiveissä tarkoitettujen valmisteiden on täytettävä, jotta ne voisivat vapaasti liikkua sisämarkkinoilla.
- (2) Hunajaa koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön yhdenmukaistamisesta 22 päivänä heinäkuuta 1974 annettua neuvoston direktiiviä 74/409/ETY ⁽⁴⁾, perusteltiin sillä, että hunajan määritelmää, sen eri lajeja sekä siltä vaadittavia ominaisuuksia koskevien kansallisten lainsäädäntöjen erot voivat luoda vilpillisiä kilpailuolosuhteita, jotka johtaisivat todennäköisesti kuluttajia harhaan ja näin vaikuttaisivat suoraan yhteismarkkinoiden toteuttamiseen ja toimintaan.
- (3) Direktiivissä 74/409/ETY ja siihen myöhemmin tehdyissä muutoksissa on sen vuoksi vahvistettu määritelmät, täsmennetty eri hunajalajit, joita voidaan saattaa markkinoille asianmukaisilla nimillä, vahvistettu hunajan koostumusta koskevat yhteiset säännöt sekä määrittely tärkeimmät merkinnöissä esitettävät maininnat, jotta varmistettaisiin näiden tuotteiden vapaa liikkuvuus yhteisössä.
- (4) Selvyyden vuoksi olisi direktiivi 74/409/ETY laadittava uudelleen, jotta hunajan tuotannon ja kaupan pitämisen edellytyksiä koskevat säännöt saataisiin ymmärrettävämmiksi ja jotta se olisi yhdenmukainen yhteisön yleisen elintarvikelainsäädännön, erityisesti merkintöjä, vieraita aineita ja analyysimenetelmiä koskevan lainsäädännön kanssa.
- (5) Olisi sovellettava Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2000/13/EY ⁽⁵⁾ vahvistettuja yleisiä, elintarvikkeiden merkintöjä koskevia sääntöjä, jollei tietyistä edellytyksistä muuta johdu. Hunajan laadun ja sen alkuperän välisen läheisen yhteyden vuoksi on välttämätöntä varmistaa näiltä osin täydelliset tiedot, jotta vältettäisiin johtamasta kuluttajia harhaan tuotteen laadun osalta. Koska kuluttajat erityisesti haluavat tietää hunajan maantieteellisen alkuperän ja he haluavat avoimuutta tältä osin, olisi pakkausmerkinnöissä ilmoitettava alkuperämaa, jossa hunaja on kerätty.
- (6) Mitään osaa siitepölystä tai muusta hunajan yksittäisestä ainesosasta ei saa poistaa, paitsi jos tätä ei voida välttää vierasta orgaanista tai epäorgaanista ainetta poistettaessa. Viimeksi mainittu voidaan tehdä suodattamalla. Jos suodattaminen poistaa merkittävän osan siitepölystä, siitä on ilmoitettava kuluttajalle asianmukaisella tavalla tekemällä asianmukainen maininta merkintään.
- (7) Hunaja, jonka nimitystä täydennetään kukka- tai kasvialkuperään taikka seudulliseen, alueelliseen tai topografiin alkuperään liittyvillä tiedoilla tai erityisillä laatuvaatimuksilla, ei voi sisältää lisättyä suodatettua hunajaa. Markkinoiden avoimuuden parantamiseksi suodatetun hunajan tai taloushunajan merkitsemisen on oltava pakollista kaikissa liitetoimissa, jotka suoritetaan irtovaramarkkinoilla.
- (8) Kuten komissio on Euroopan parlamentille ja neuvostolle 24 päivänä kesäkuuta 1994 antamassaan tiedonannossa Euroopan mehiläishoidosta painottanut, komissio voi ottaa käyttöön analyysimenetelmiä taatakseen koostumusta koskevien ominaisuuksien noudattamisen ja täydentävien erityismerkintöjen oikeellisuuden yhteisössä kaupan pidettävän hunajan osalta.
- (9) Olisi otettava huomioon laadittavana oleva uusi hunajan Codex-standardi, jota mukautetaan tarvittaessa yhteisön erityisvaatimuksiin.
- (10) Koska perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistettuja toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteita noudattaen ei tavoitetta vahvistaa yhteiset määritelmät ja säännöt kyseisille valmisteille sekä saattaa säännökset yhteisön yleisen elintarvikelainsäädännön mukaisiksi voida riittävästi saavuttaa jäsenvaltioiden tasolla, se on tämän direktiivin luonteen vuoksi paremmin saavuttavissa yhteisön tasolla. Tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tavoitteen saavuttamiseksi tarpeen.

⁽¹⁾ EYVL C 231, 9.8.1996, s. 10.

⁽²⁾ EYVL C 279, 1.10.1999, s. 91.

⁽³⁾ EYVL C 56, 24.2.1997, s. 20.

⁽⁴⁾ EYVL L 221, 12.8.1974, s. 10, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna vuoden 1985 liittymisasiakirjalla.

⁽⁵⁾ EYVL L 109, 6.5.2000, s. 29.

- (11) Tämän direktiivin täytäntöönpanemiseksi tarvittavista toimenpiteistä olisi päätettävä menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY⁽¹⁾ mukaisesti.
- (12) Jottei luotaisi vapaata liikkuvuutta vaikeuttavia uusia esteitä, jäsenvaltioiden olisi pidättäydyttävä antamasta kyseisten tuotteiden osalta kansallisia säännöksiä, joista tässä direktiivissä ei säädetä,

ON ANTANUT TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Tätä direktiiviä sovelletaan liitteessä I määriteltyihin tuotteisiin. Näiden tuotteiden on täytettävä liitteessä II olevat vaatimukset.

2 artikla

Direktiiviä 2000/13/EY sovelletaan liitteessä I määriteltyihin tuotteisiin, jollei seuraavista edellytyksistä muuta johdu:

- 1) Määritettä 'hunaja' saa käyttää ainoastaan liitteessä I olevassa 1 kohdassa määritellyistä tuotteista ja sitä on käytettävä kaupassa tämän tuotteen osoittamiseksi.
 - 2) Liitteessä I olevassa 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuja tuotenimityksiä saa käyttää ainoastaan siinä määritellyistä tuotteista, ja niitä on käytettävä kaupassa niiden osoittamiseksi. Näiden nimitysten sijasta voidaan käyttää pelkkää nimitystä 'hunaja', lukuun ottamatta suodatettua hunajaa, kennohunajaa, palahunajaa ja taloushunajaa.
- Kuitenkin
- a) taloushunajan osalta merkinnässä on oltava tuotenimikkeen yhteydessä maininta 'ainoastaan ruoanlaittoon';
 - b) lukuun ottamatta suodatettua hunajaa ja taloushunajaa, tuotenimityksiä voidaan täydentää tiedoilla, jotka liittyvät
 - kukka- tai kasvialkuperään, jos tuote on kokonaan tai pääasiallisesti peräisin ilmoitetusta lähteestä, ja jos sillä on lähteen organoleptiset, fysikaaliskemialliset ja mikroskooppiset ominaisuudet,
 - seudulliseen, alueelliseen tai topografiseen alkuperään, jos tuote on kokonaan peräisin ilmoitetusta lähteestä,
 - erityisiin laatuvaatimuksiin.
 - 3) Jos taloushunajaa on käytetty koostettujen elintarvikkeiden ainesosana, voidaan nimitystä 'hunaja' käyttää koostetun elintarvikkeen tuotenimityksessä määritteen 'taloushunaja' sijasta. Ainesluetteloon on kuitenkin merkittävä liitteessä I olevassa 3 kohdassa tarkoitettu nimitys.
 - 4) a) Merkinnässä on ilmoitettava yksi tai useampi alkuperämaa, josta tuote on kerätty.

Jos hunaja on kuitenkin peräisin useammasta kuin yhdestä jäsenvaltiosta tai kolmannelta maasta, voidaan

merkintä korvata tapauksen mukaan jollain seuraavista merkinnöistä:

- 'EY:stä peräisin olevan hunajan sekoitus',
- 'EY:n ulkopuolelta peräisin olevan hunajan sekoitus',
- 'EY:stä ja EY:n ulkopuolelta peräisin olevan hunajan sekoitus'.

- b) Kun on kyse direktiivissä 2000/13/EY sekä erityisesti sen 13, 14, 16 ja 17 artiklassa säädetystä tarkoituksista, pidetään a alakohdan mukaisesti merkittäviä tietoja mainitun direktiivin 3 artiklan mukaisina ilmoituksina.

3 artikla

Suodatettua hunajaa ja taloushunajaa sisältäviin suurpakkauksiin ja laatikoihin sekä niitä koskeviin myyntiasiakirjoihin on selvästi merkittävä täydellinen tuotenimitys liitteessä I olevan 2 kohdan b alakohdan viii alakohdan sekä 3 kohdan mukaisesti.

4 artikla

Komissio voi ottaa käyttöön menetelmiä, joilla voidaan varmistaa, että hunaja on tämän direktiivin säännösten mukaista. Nämä menetelmät otetaan käyttöön 7 artiklan 2 kohdassa säädetyn menettelyn mukaisesti. Ennen tällaisten menetelmien käyttöönottoa ja aina kun se on mahdollista, jäsenvaltioiden on käytettävä päteviä kansainvälisesti vahvistettuja menetelmiä, kuten Codex Alimentariuksen hyväksymiä, tarkistaakseen tuotteen tämän direktiivin säännösten mukaisuuden.

5 artikla

Liitteessä I määriteltyjen tuotteiden osalta jäsenvaltiot eivät saa antaa kansallisia säännöksiä, joista ei säädetä tässä direktiivissä.

6 artikla

Tämän direktiivin täytäntöönpanemiseksi tarvittavista, jäljempänä mainittuja seikkoja koskevista toimenpiteistä päätetään 7 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen:

- direktiivin yhdenmukaistaminen yhteisön yleisen elintarvikelainsäädännön kanssa,
- mukautukset tekniseen kehitykseen.

7 artikla

1. Komissiota avustaa päätöksen 69/414/ETY⁽²⁾ 1 artiklassa perustettu pysyvä elintarvikekomitea, jäljempänä 'komitea'.
2. Jos tähän kohtaan viitataan, sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 5 ja 7 artiklassa säädettyä menettelyä.

Päätöksen 1999/468/EY 5 artiklan 6 kohdassa tarkoitettu määräaika vahvistetaan kolmeksi kuukaudeksi.

3. Komitea vahvistaa työjärjestyksensä.

⁽¹⁾ EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23.

⁽²⁾ EYVL L 291, 19.11.1969, s. 9.

8 artikla

Kumotaan direktiivi 74/409/ETY 1 päivästä elokuuta 2003 lukien.

Viittauksia kumottuun direktiiviin pidetään viittauksina tähän direktiiviin.

9 artikla

Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan ennen 1 päivää elokuuta 2003. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

Näitä säädöksiä on sovellettava siten, että

- sallitaan 1 päivästä elokuuta 2003 lukien liitteessä I määriteltyjen tuotteiden kaupan pitäminen, jos ne ovat tässä direktiivissä säädettyjen määritelmien ja sääntöjen mukaisia,
- kielletään 1 päivästä elokuuta 2004 lukien niiden tuotteiden kaupan pitäminen, jotka eivät ole tämän direktiivin mukaisia.

Kuitenkin tuotteiden, jotka eivät ole tämän direktiivin mukaisia ja jotka on ennen 1 päivää elokuuta 2004 varustettu merkin-

nön direktiivin 74/409/ETY mukaisesti, kaupan pitäminen sallitaan varastojen loppumiseen asti.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin, tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

10 artikla

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

11 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 20 päivänä joulukuuta 2001.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

C. PICQUÉ

LIITE I

NIMITYKSET, TUOTEKUVAUKSET JA MÄÄRITELMÄT

1. Hunajalla tarkoitetaan luontoperäistä makeaa ainetta, jonka hunajamehiläinen (*Apis mellifera*) on tuottanut kukkien medestä tai kasvien elävien osien eritteistä tai tiettyjen kasveja imevien hyönteislajien/kasvien elävillä osilla olevista eritteistä, ja jota mehiläiset keräävät, muuntavat yhdistellen tiettyjen itsestään peräisin olevien aineiden kanssa, saostavat, kuivaavat, varastoivat sekä jättävät kehittymään ja kypsymään hunajakakennoihin.
2. Hunajan päälajit ovat seuraavat:
 - a) alkuperän mukaan:
 - i) kukkaishunaja tai mesihunaja
Hunaja, joka on saatu kasvien medestä;
 - ii) mesikastehunaja
Hunaja, joka on saatu pääasiassa kasveja imevien hyönteislajien (*Hemiptera*) kasvien elävillä osilla olevista eritteistä, tai kasvien elävien osien eritteistä.
 - b) tuotantotavan ja/tai olomuodon mukaan:
 - iii) kennohunaja
Hunaja, jota mehiläiset varastoivat vastarakennetuissa sikiöttömissä hunajakakuissa tai ainoastaan mehiläisvaha sisältäviin pohjakakkulevyihin, ja jota myydään kuorimattomana kokonaisina kakkuina tai kakun palasina;
 - iv) palahunaja tai leikattu kennohunaja
Hunaja, joka sisältää yhden tai useamman palan kennohunajaa;
 - v) valutettu hunaja
Hunaja, joka on saatu valuttamalla kuorittuja, sikiöttömiä hunajakakkuja;
 - vi) lingottu hunaja
Hunaja, joka on saatu linkoamalla kuorittuja, sikiöttömiä hunajakakkuja;
 - vii) puristettu hunaja
Hunaja, joka on saatu puristamalla sikiöttömiä hunajakakkuja käyttämällä tai käyttämättä kohtuullista, enintään 45 asteen lämpöä;
 - viii) suodatettu hunaja
Hunaja, joka on saatu poistamalla vierasta epäorgaanista tai orgaanista ainetta siten, että merkittävä osa siitepölystä on poistettu.
3. Taloushunaja
Hunaja, joka a) soveltuu teollisuuskäyttöön tai muiden myöhemmin jalostettavien elintarvikkeiden ainesosaksi ja b) joka mahdollisesti:
 - sisältää vieraita makuja tai hajuja, tai
 - on alkanut käydä tai on jo käynyt, tai
 - jota on ylikuumennettu.

LIITE II

HUNAJAN KOOSTUMUSTA KOSKEVAT VAATIMUKSET

Hunaja koostuu olennaiselta osaltaan erilaisista sokereista, ennen kaikkea hedelmäsokerista ja rypälesokerista sekä muista aineista, kuten orgaanisista hapoista, entsyymeistä ja kiinteistä hiukkasista, jotka on saatu kerätystä hunajasta. Hunajan väri voi vaihdella lähes värittömästä sävyistä tummanruskeaan. Se voi olla koostumukseltaan juokseva, tahmea taikka osittain tai kokonaan kiteytynyt. Maku ja aromi vaihtelevat, mutta ne ovat alkuperältään kasvipäisiä.

Kun hunajaa pidetään kaupan sellaisenaan tai mihin tahansa elintarvikkeena käytettävään tuotteeseen sisältyvänä, siihen ei saa olla lisättyä mitään elintarvikkeiden ainesosia, mukaan lukien elintarvikelisiä aineita, eikä siihen saa lisätä muuta kuin hunajaa. Hunajassa on oltava mahdollisimman vähän sen koostumukselle vieraita orgaanisia tai epäorgaanisia aineita. Hunaja ei liitteessä I olevassa 3 kohdassa olevaa poikkeusta lukuun ottamatta saa sisältää mitään vieraita makuja tai hajuja, eikä se saa olla käynnystä tai alkavassa käymistilassa, eikä sen happamuus saa olla keinotekoisesti muutettu, eikä se saa olla kuumennettu siten, että sen luonnolliset entsyymit ovat joko tuhoutuneet tai merkittävästi heikentyneet.

Siitepölyä tai mitään hunajalle ominaisia ainesosia ei saa poistaa, paitsi ellei tätä voida välttää vierasta epäorgaanista tai orgaanista ainetta poistettaessa, sanotun kuitenkin rajoittamatta liitteessä I olevan 2 kohdan b alakohdan viii alakohdan soveltamista.

Kun hunajaa pidetään kaupan sellaisenaan tai mihin tahansa elintarvikkeena käytettävään tuotteeseen sisältyvänä, sillä on oltava seuraavat koostumusta koskevat ominaisuudet:

1. Sokeripitoisuus

1.1 Hedelmä- ja rypälesokeripitoisuus (yhteensä)

— kukkaishunaja	vähintään 60 g/100 g
— mesikastehunaja, mesikastehunajan ja kukkaishunajan sekoitukset	vähintään 45 g/100 g

1.2 Ruokosokeripitoisuus

— yleensä	enintään 5 g/100 g
— valeakaasia (<i>Robinia pseudoacacia</i>), sinimailanen (<i>Medicago sativa</i>), banksia (<i>Banksia menziesii</i>), punanätkin (<i>Hedysarum</i>), punaeukalyptus (<i>Eucalyptus camadulensis</i>), <i>Eucryphia lucida</i> , <i>Eucryphia milligani</i> sitruspuut	enintään 10 g/100 g
— laventelit (<i>Lavandula</i>), purasruoho (<i>Borago officinalis</i>)	enintään 15 g/100 g

2. Kosteuspitoisuus

— yleensä	enintään 20 %
— kanerva (<i>Calluna</i>) ja taloushunaja yleensä	enintään 23 %
— kanervataloushunaja (<i>Calluna</i>)	enintään 25 %

3. Veteen liukenemattomien kiinteiden aineiden pitoisuudet

— yleensä	enintään 0,1 g/100 g
— puristettu hunaja	enintään 0,5 g/100 g

4. Johtavuus

— hunaja, jota ei ole lueteltu jäljempänä, ja tällaisten hunajalaatujen sekoitukset	enintään 0,8 mS/cm
— mesikastehunaja sekä mesikastehunajan ja kukkaishunajan sekoitukset, lukuun ottamatta jäljempänä lueteltuja	vähintään 0,8 mS/cm
— poikkeukset: lännenmansikkapuu (<i>Arbutus unedo</i>), kellokanerva (<i>Erica</i>), eukalyptus, lehmukset (<i>Tilia</i> spp.), kanerva (<i>Calluna vulgaris</i>), ruusumyrtti (<i>Leptospermum</i>), paperikaarnapuut (<i>Melaleuca</i> spp.)	

5. Vapaa happo

— yleensä	enintään 50 milliekvivalenttia happoa
1 kilogrammaa kohti
— taloushunaja	enintään 80 milliekvivalenttia happoa
1 kilogrammaa kohti

6. Diastaasiaktiivisuus ja hydroksimetyylifurfuraalipitoisuus (HMF) määriteltynä prosessoinnin ja sekoittamisen jälkeen
- a) diastaasiaktiivisuus (Schade-asteikko)
- yleensä, lukuun ottamatta taloushunajaa vähintään 8
 - hunajat, joissa on alhainen luontainen entsyymipitoisuus (esimerkiksi sitrushunaja) ja joiden HMF-pitoisuus enintään 15 mg/kg vähintään 3
- b) HMF
- yleensä, lukuun ottamatta taloushunajaa enintään 40 mg/kg (jollei a alakohdan toisen luetelmakohdan määräyksistä muuta johdu)
 - hunaja, jonka ilmoitettu alkuperäalue kuuluu trooppiseen ilmastoon, ja niiden sekoitukset enintään 80 mg/kg.
-